

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:417

av Johan Hultberg (M)

Ett rättvisare pensionssystem

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över inkomsttaket och avgifterna i pensionssystemet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det nuvarande ålderspensionssystemet som infördes den 1 januari 1999 tjänar Sverige väl. Tack vare reformen har vi i dag ett pensionssystem som är robust och som är följsamt mot såväl den samhällsekonomiska som den demografiska utvecklingen. Sambandet mellan avgift och förmån är också starkare i det nuvarande systemet jämfört med tidigare system, vilket är positivt. Likväl finns anledning att göra vissa justeringar i systemet för att förstärka just kopplingen mellan avgift och förmån i syfte att skapa ett rättvisare system som bättre stimulerar till högre studier och som gör det mer lönsamt att arbeta även för den med en hög inkomst.

I pensionssystemet finns ett inkomsttak/intjänandetak. Inkomster över 7,5 inkomstbasbelopp, motsvarande en bruttoinkomst på 333 750, är inte pensionsgrundande. Likväl tas pensionsavgift ut på hela inkomsten som del av arbetsgivaravgiften eller som egenavgift för den som är egenföretagare. Avgiften är på 10,21 procent och utgör i praktiken en ren skatt på inkomster som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp då avgiften inte ger den enskilde pensionsrätt och heller inte tillförs pensionssystemet. Det är orimligt, och direkt skadligt för samhällsekonomin, med dels en progressiv inkomstbeskattning, dels ett progressivt avgiftssystem inom pensionssystemet. Systemen skapar skadliga margineffekter och minskar drivkrafterna för såväl arbete som högre utbildning.

Det nuvarande pensionssystemet gör det gynnsamt att försöka jämna ut sina inkomster mellan åren. För de flesta är detta dock inte möjligt då det är naturligt att ha en betydligt

lägre inkomst i unga år och i början av karriären för att sedan nå en betydligt högre inkomst senare i livet och senare i karriären. Den som t.ex. läser en högskole- eller universitetsutbildning har troligen inga eller låga pensionsgrundande inkomster under sin studietid för att efter avslutade studier inleda sin såväl yrkesmässiga som lönemässiga karriär. Då krävs ett skatte- och pensionssystem som gör att det på sikt likväl lönar sig för den enskilde att studera och som uppväger de år då den som valt att studera inte har någon eller bara en låg pensionsgrundande inkomst. Dagens pensionssystem är utifrån detta perspektiv minst sagt olyckligt konstruerat.

Med anledning av vad som ovan anförs bör dagens pensionssystem ses över i syfte att förstärka kopplingen mellan avgift och förmån. I budgeten för 2016 aviserade regeringen höjda skatter för inkomster över 50 000 kronor och ingen uppräkningsgräns för statlig inkomst. I takt med att skatterna åter höjs görs systemet dubbelt orättvist. Man betalar mer i skatt under sin tid i förvärvslivet medan en allt större del av arbetsinkomsten inte är pensionsgrundande.

Genom att successivt höja inkomsttaket i pensionssystemet, alternativt genom att förändra avgiftssystemet i syfte att på sikt skapa ett system där pensionsavgiften endast tas ut på den pensionsgrundande inkomsten, skulle intentionerna i denna motion kunna uppnås.

Johan Hultberg (M)